

Przebudowa drzewostanów

„Przebudowę” leśnicy określają zaplanowaną zmianę składu gatunkowego drzewostanu, dokonywaną za pomocą szeregu czynności techniczno-gospodarczych.

Przyjęty w XIX wieku kierunek gospodarki w lasach, charakteryzujący się między innymi zastępowaniem wielogatunkowych i różnowiekowych lasów pierwotnych, drzewostanami przynoszącymi większy dochód ze sprzedaży drewna, głównie sosnowymi i świerkowymi, spowodował, że obecnie sosna rośnie na siedliskach, gdzie kiedyś występowały lasy mieszane (grądy i buczyny) z udziałem dębów, klonów, lip, buka i innych gatunków. Sadzenie sosny i świerka oraz zgryzanie niektórych gatunków np. dębu i jesionu przez nadmiernie rozmnożoną zwierzynę płową (jelenie, sarny, danielę), przyczyniło się do zubożenia gatunkowego naszych lasów. Do wyżej wymienionych zagrożeń (monotypizacja, pinetyzacja, nadmiar zwierzyny) doszło w II połowie XX wieku ogólne skażenie środowiska związkami siarki, metalami ciężkimi i innymi substancjami chemicznymi oraz zagrożenie postępującym ocieplaniem klimatu Ziemi. Tak więc u progu XXI wieku przed leśnikami stało trudne zadanie wyhodowania lasów zdrowych i odpornych na choroby, które będą w stanie oprzeć się obecnym i nadchodzącym zagrożeniom, jakie niesie współczesna cywilizacja.

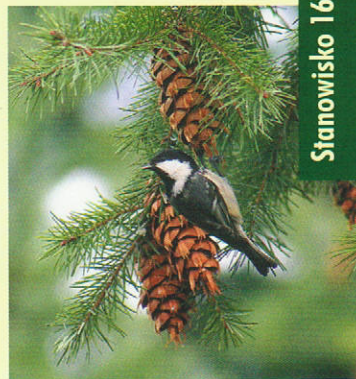
W miejscu, w którym się znajdujemy – oddział 176c, przebudowę rozpoczęto w 1993 roku. Wówczas w drzewostanie tym dominowała brzoza, tymczasem jest to siedlisko, gdzie powinny rosnąć: dęby szypułkowy i bezszypułkowy, buk, grab, lipa drobnolistna i kłony. Wymianę składu gatunkowego rozpoczęto od zasadzenia w 1993 roku 1,35 ha dębu w istniejących i specjalnie wyciętych lukach (gniazdach). Następnie w 2001 roku, po przerzedzeniu pozostałego drzewostanu brzozowego, posadzono pod jego osłoną buk (1,64 ha), lipę drobnolistną (0,54 ha) oraz gatunki domieszkowe. Z chwilą, gdy buk i lipa osiągnęły wysokość około 1,5-2,0 m, stara brzoza została wycięta i tym samym zakończono po 18 latach „przebudowę” tego drzewostanu.

Ochrona pożytecznej fauny w lasach

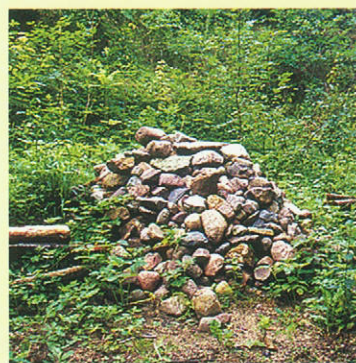
Niektóre owady, a szczególnie ich larwy, są groźnymi szkodnikami lasu. Objadają drzewa z igieł i liści przyczyniając się do ich osłabienia, a nawet do obumarcia. Szczególnie groźne są, gdy ich populacje osiągną wysoką liczebność. Naturalnymi sprzymierzeńcami leśnika w walce z faliogami są przede wszystkim ptaki i nietoperze.

Na przykład sikorka bogatka w ciągu jednego dnia może przynieść do gniazda około 1200 owadów, a jeden nietoperz zjada ich dziennie tyle ile wynosi 1/4 masy jego ciała. W szczególnej trosce o tych sprzymierzeńców zawieszają się w lasach specjalne skrzynki lęgowe, których wielkość, kształt, oraz usytuowanie zależą od gatunku ptaka, który ma je zasiedlić. Ptakom, które wiją gniazda, można pomóc sadząc kępami gatunki krzewów, np.: cis, berberys, dereń, szalkak, głóg, rokitnik i inne – są to tzw. remizy, w których ptaki znajdują schronienie i chętnie zakładają gniazda. Specjalne budki rozwieszają się również dla nietoperzy. Gnieźdzą się w nich m.in.: gacek wielkouchy i nocek rudy.

Olbrzymią rolę w tępieniu szkodliwych dla lasu owadów mają mrówki. Mieszkanki jednego silnego mrowiska, w normalnych warunkach, niszczą rocznie około 1 miliona owadów, a w czasie gradacji (masowego pojawu owadów) nawet do 10 milionów. Duże znaczenie w ograniczaniu liczebności szkodliwych dla lasu owadów ma także dzik, a spośród płazów duże ich ilości zjadają ropuchy: szara, zielona i paskówka oraz huczek ziemny, a także żaby, które żyją w lesie: trawna i moczarowa oraz rzekotka (która nie jest żabą!). Dla ropuch przygotowuje się schroniska w postaci stert kamieni i chrustu.

Sikorka sosnowka

Sterna kamieni
- schronisko dla płazów

